

Štajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 krone, za Ogrsko
5 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnina z ozi-
rom na visokost poš-
tne. Naročnina je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stlopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2 50
za 1/64 strani K 1—

Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptuj v nedeljo dne 20. septembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Druga velika bitka v Galiciji zopet odgodena. Naši so v centru zmagali in vjeli 10.000 Rusov. Pomaknili so se pa v ugodnejše stališče.

— Srbi so poskusili v Sirmijo in Banat vdreti. Povsod so bili od naših vojakov premagani in čez Drino in Savo vrženi. — Od Pariza pa do Verduna se je vnela velikanska bitka med vsemi francoskimi armadami in Nemci. Boj stoji za Nemce ugodno. — Turčija se pripravlja na vojno.

Velikanska bitka, ki jo bje naša nevstrahena armada proti mnogo večjim ruskim armadam v Galiciji in na Poljskem, še ni odločena. Vsi obupni poskusi ruske premoči so se razbili ob nerazrušljivih pečinah naše avstro-ogrskje armade. V centru in na levem krilu dosegli so naši vojaki celo jako važne in lepe napehe. Vjeli so pri tem tudi več kot 10.000 Rusov in velike množine kanonov ter družega bojnega orožja. Potem so zavzeli naši že par tednov v nepretrganem boju stoječi vojaki nove ugodnejše pozicije. Tam se je pričel tudi bržkone že novi boj, ki nam bode prinesel končno odločilno zmago.

Po aničenju srbske Timok-divizije, pri katerem so izgubili Srbi najmanj 10.000 mož, poskusili so v Sirmiji in v Banatu čez mejo priti. Bili so pa povsod od našega obmejneg vojaštva premagani in nazaj vrženi. Tudi vsi črnogorski poskusi, priti čez našo mejo, so se izjalovili.

Na Nemškem vlada velikansko veselje. Nemškim armadam se je posrečilo, Francoze povsod premagati in nazaj vrči. Zdaj se je zopet pričela velikanska bitka, ki bode glede Francoske prinesla najvažnejšo odločitev. Kakor vse kaže, bode tudi ta velikanska odločitev za Nemce zmagovita.

Angleži doslej niso mogli ničesar doseči. Pač pa se pripravlja Turčija na boj in gotovo

je, da bode stopila na našo stran. Obenem pa bode v angleških kolonijah nastala proti angleškemu trinogu revolucija, ki bode z našo pomočjo zdrobila svetovno moč Anglije.

Bog je znani... In zato bode tudi zmaga na naši strani!

Naši boji.

K. B. Dunaj, 15. septembra. — Uradno se poroča: Zmaga ob Hucni vstvarila je vojni položaj, ki je omogočil, da so naši vojaki napadli v vzhodno Galicijo vsiljene jako močne sovražnike. V spoznanju potrebe, naše po bojih vzhodno od Lemberga nazaj idoč vojaštvo podpirati, dobila je v bitki pri Konerci zmagovita armada povelje, da pusti proti premaganemu sovražniku po kratkem zasledovanju le podrejeno vojaštvo, večino svojega vojaštva pa da najpusti v prostoru Maroli-Ubenen, da bode napredovala v svoji smeri doslej nasprotni direkciji Lemberg, kar se je že 4. septembra zgodilo. Rusi so menili po svojem vходу v skoraj brez boja jim pustivše mesto Lemberg napraviti stranski napad proti Lublinu. Našo armado, ki se je nazaj potegnula za jezera pri Gradeku, mislili so lahko zanemarjati. Medtem pa je stala ta armada pripravljena, da pomaga v pričakovani bitki naše iz severa prihajajoče armade. Dne 5. septembra je bila ta zadnja armada že čez železniško progo Rava-Ruska-Hernieć napredovala. Obdržala je z levim krilom prostor okoli Rava-Ruske, obrnila z desnim krilom dne 6. t. m. do Kurnika in stopila dne 7. t. m. v

resni boj proti močnim sovražnim močem, ki so prihajale iz juga. Zjutraj dne 8. septembra pričel je na 70 km široki fronti Komarov-Rava-Ruska naš splošni napad, ki je bil do 11. popolnoma uspešen in je prišel zlasti na južnem krilu blizu do Lemberga. Vkljub tem uspehom pa je bilo potrebno, določiti novo grupiranje naše armade, ker je bilo njeno severno krilo pri Rava-Ruski ogroženo in ker so prihajale tudi velike in sveže, nove ruske moči proti Krasniku ter med Krasnikom in lemberškim bojiščem ležeče bojišče. V težkih bojih vzhodno od Grodeka dne 10. sept. bila sta armadni nadkomandant nadvojvoda Friderik in nadvojvoda Karl Franc Jožef pri tam napadajoči diviziji. Kakor v vseh dosedanjih bitkah in bojih so naši pridni, že skozi tri tedne nepretrgano bojujoči se vojaki tudi pred Lembergom najboljšje izvršili svojo nalogo in svojo izbornost na novo dokazali. V 5 dnevnem boju imeli so na obeh straneh velike izgube. Zlasti pri Rava-Ruski se je več ponočnih napadov Rusov krvavo odbilo. Vjete Ruse, med njimi tudi mnogo oficirjev se je zopet v veliki množini dobilo. Iz izkazov naših vodilnih vojaških krogov je razvidno, da se je doslej 41.000 vjetih Rusov in 8.000 vjetih Srbov v notranje naše monarhije spravilo. Istotako se je doslej več kot 300 poljskih kanonov v bojih pridobilo. Skupno vzeto se lahko reče, da je naša armada doslej v kljub velikanski premoči sovražnika požrtvovalno in junaško napravila nasprotniku nastopila. — Namestnik šefa general. štaba: pl. Höfer, generalmajor.

Srbi iz Ogrske vrženi.

K. B. Dunaj, 15. septembra. — Uradno se razglasa:

Srbske armade, ki so vsilile čez Savo, bile so povsod premagane.

Sirmija (Srem) in Ogrski Banat so popolnoma prosti od srbskega sovražnika.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. H ö f e r, generalmajor.

Vpoklicanje letnikov 1892, 1893 in 1894 pod orožje.

Dunaj, 12. septembra. Uradno. (Kor. ur.) Za slučajna vsled vojnih operacij vsekakor armadi potrebna dopolnila je za najbližnjo bodočnost v obilni meri preskrbljeno. Vendar je dolžnost vojne uprave, ukreniti vse potrebno tudi za nadaljna, v toku dogodkov, eventualno preko te mere potrebna dopolnila. Radi tega se bodo oni, ki so rojeni leta 1894, in oni, ki so rojeni v letu 1892, ter 1893., poslednji v toliko, v kolikor je bilo pri letošnjem (1914.) naboru o njih izrečeno, da jih je odstaviti za prihodnji nabor, in ki torej niso bili niti asentirani, niti proglašeni za nesposobne, v kratkem morali podvreči asentaciji glede svoje črnovojniške sposobnosti. Oni, ki bodo spoznani za sposobne, bodo na podlagi črnovojniškega zakona skoraj poklicani pod orožje.

Bitka pri Lvovu. — Naša zmaga. — 10.000 vjetih Rusov.

Dunaj, 13. septembra. (Kor. urad.) Uradno se razglasa: V bitki pri Lvovu se je posrečilo našim ob cesti pri Godeku in južno od tod razmeščenim četam po petdnevni luti borbi zavrniti sovražnika, vjeti 10.000 mož in vpleniti mnogo topov. Vendar pa tega uspeha nismo mogli popolnoma izkoristiti, ker ugroža naše severno krilo pri Ravi Ruski velika premoč in ker prodirajo vrhu tega nove ruske čete tako proti Danklovi armadi, kakor tudi v prostor med to armado in bojiščem pri Lvovu. Vzpričo zelo znatne sovražnikove premoči je bilo potrebno, da zberemo našo že 3 tedne neprestano junaško se borečo armado v novem sektorju in jo pripravimo za nadaljne operacije. Namestnik šefa generalnega štaba pl. H ö f e r, generalni major.

Lvovsko bojišče.

Ritmojster baron Reden opisuje v „Prager Tagblattu“ Lvovsko bojišče tako-le: Vzhodna-gališka pokrajina od Rava Ruske čez Sokal do Brodov je odprta, precej otopljena ravnina. Teren se pa proti zapadu in jugozapadu znatno spreminja. Od Rave Ruske se razprostira kakih 20 km širok z gostimi šumami obraščen gorat pas v južnovzhodni smeri proti Lvovu. Severni del tega gorovja ima precej strme visoke vrhove, odkoder se ti nudi presenetljiv razgled na široke gališke in ruske poljane. Gorovje postaja proti jugu vedno nižje, pa tudi vedno težavnejše, male dolinice so močvirnate in pojavljajo se vedno pogostejše karakteristična jezera. Zapadno od Lvova se razprostira od severa na jug precej ozki pas močvirij in malih jezer. Ta pas tvori silno komunikacno oviro; le na nekaterih mestih se nahajajo boljji prehodi. Močvirja in jezera se vlečejo čez Godek in Komarno do drugega širokega močvirnatga pasu, ki se imenuje Wielke Bloto ter se razprostira ob gornjem toku reke Dnjestra. Zgoraj omenjena grodeška barjera ima nad 40 km dolgo fronto. Enako dolga je druga močvirnata barjera, ki se razprostira od zapada proti vzhodu ter se na jugu približuje karpatskemu predgorju. Našete naravne ovire so za defenzivo silno prikladne, za napadajočo armado pa opasne. Glavna naloga vojnega vodstva je tu prisiliti sovražnika, da se ne izogne močvirnatim barjeram ter ga napeljuje, da se s svojimi četami baš v teh za njega opasnih krajih čim najbolj angažira.

Vjet ruski častnik o naši armadi.

Med ruskimi vjetniki v Pešti se nahaja tudi Aleksander pl. P o n e r - T e u b l, major 1. ruskega grenadirskega polka, predsednik združenih športnih društev v Moskvi in eden najglasovitejših ruskih sabljačev. Njegova mati je bila Francozinja. Major govori gladko nemški.

Neki časnika je govoril z vjetim ruskim

majorjem. Vsebinsko tega razgovora priobčujemo zagrebške „Narodne Novine.“

„Severno od Lvova“, je rekel major, „je naš polk zadel na avstrijske čete. Za-me ni vojna nobena novost, ker sem se udeležil rusko-japonske vojne od začetka do konca. Toda toliko vam lahko rečem, da šele sedaj vem, kaj je vojna. Mi smo se zapletli v boj z demobransko pehoto. Od rane zore do kasne noči smo streljali drug na drugega. Naenkrat smo zaslišali strahovit krik in vik. V temu trenutku so zablašali avstrijski bajoneti. Naskočili so nas z bajoneti. Nekaj strašnejšega, kakor naskok z bajoneti, si ni mogoče zamisliti. Približal se mi je avstrijski narednik ter zavihel sabljo. Posilil me je smeh. Najboljši sabljač na Ruskem sem, pa si upa ta možakar s sabljo name. Postavil sem se v bran, prepričan, da bom narednika enostavno strl. Toda pripetilo se mi je nekaj nepričakanega. Moj protivnik je udaril s tako silo po moji sablji, da mi je zlomil ročaj. Na to sem skočil nazaj v bojno vrsto. Častniki niso več mogli držati vojakov, jeli smo se umikati, a ne bežati, ker smo vedeli, da nam pride na pomoč cel armadni kor.“

Drugi dan smo izvedeli, da je avstrijska vojska uničila ves dotični naš kor. Avstrijska pehota je opustila nadaljno preganjanje. Na njeno mesta pa je stopila konjenica — huzarji. Ker se nismo mogli nikamor umakniti, smo sprejeli boj. Boj je trajal samo par hipov. Kakor snopje so padali naši. Uvideli smo, da je vsak odpor brezuspešen ter se vdali. Avstrijska armada se je borila naravnost sijajno. Sedaj sem vojni vjetnik. Reči in priznati moram, da se z mano postopa z izredno finostjo in obzirnostjo.“

K bojem pri Zamošču in Tišovcu.

(Od časnikarskega urada, c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

K r a k o v, 14. t. m. Tukajšnji listi prinašajo naslednji opis bojev pri Zamošču in Tišovcu, ki ga je podal neki avstrijski vojak, ki je bil ondi ranjen: Ob zvokih godbe in vselem vriskanju domačega prebivalstva smo prekoračili mejo in stopili na rusko-poljska tla. Kolikor daleč je segalo oko, se nam je nudila slika opustošenih pokrajin. Povsodi so bile vasi požgane. Umikajoči se Rusi so na svojem potu vse uničili, karkoli bi moglo nuditi Avstrijcem kako korist. Končno smo po celodnevem napornem maršu dosegli malo vasico, katere poljsko prebivalstvo nas je z glasno radostjo pozdravilo. Smatrali so nas za rešitelje izpod stoletnega ruskega barbarskega gospodarstva. Ruski občinski predstojnik je bil o prvi vesti, da se bližajo Avstrijci pobegnili, da bi obvestil kozake o našem prihodu, kakor so trdili vaščani. Naš poveljnik je nato pozval prebivalstvo, da si izvoli novega občinskega predstojnika, kateremu so se potem obrazložili predpisi vojnega prava. Nato smo se odpravili dalje. Komaj smo prehodili par kilometrov, so naše patrole prinesle obvestila, da se bližajo kozaki z infanterijo in

strojnimi puškami. Z veliko previdnostjo smo se premikali dalje, ko smo nenadoma na nekem gričku opazili več kozakov. Tudi oni so nas morali opaziti, ker so takoj zopet izginili. Kmalu nato smo dobili povelje, da se razpostavimo v redko vrsto in se pomikamo dalje. Tako smo korakali naprej še kaka dva kilometra. Sedaj so naše izposlane patrole javile, da se je sovražnik razdelil v tri skupine, nedvomno z namenom, da nam pride v bok in nas spravi v navskrižni ogenj. Nato je naš poveljnik ukazal, da se naše strojne puške skrijejo v bližnjem grmovju, ob obeh straneh pa se postavijo čete v redkih vrstah. Teh odredb Rusi niso opazili. Sovražnik se je vedno hitreje bližal našim postojankam, da bi izvršil napad. Kmalu nato so Rusi otvorili ogenj na nas, ki pa med nami ni napravil mnogo škode. Ko so končno kozaki udri naprej, je dal naš stotnik povelje za ogenj iz strojnih pušk. Kakor toča so se vsule kroglice na sovražnika, katerih najbrže niti eden ni ostal živ. Nato je ruska pehota pometala puške proč in se začela v divjem begu umikati. Mi smo Ruse zasledovali in jih več sto vjeli ter zaplenili veliko pušk in tri strojne puške. Nato smo prodirali naprej do mesta.

Sovražnik je mesto iz vseh sil branil; vsak strelski jarek krog mesta smo morali vzeti z naskokom. Našim bajonetnim naskokom se Rusi niso mogli ustavljati ter so se počasi, a trajno umikali. Končno po večurnem ljutem boju so bili Rusi pregnani. Na nadaljnem maršu smo morali opetovano odbijati kosaške napade, ki smo jih vselej pognali nazaj, ki so se pa vkljub znatnim izgubam vedno znova pojavljali. Po enodnevnem maršu smo dobili povelje, da se ustavimo. Izkopali smo okope, ker so v bližini jezdarili kozaki, da se odpočijemo. Komaj smo bili z delom gotovi, ko je sovražnik začel obstreljevati našo postojanko. Položaj se je zdel kritičen, sovražnika ni bilo videti, ker je bil dobro zakrit. Preostajalo ni drugega nego preiti k naskoku; s hura klici smo planili naprej. Kmalu je posegla vmes tudi naša artiljerija, ki je med Rusi napravila strahovita opustošenja. Noben strel ni zgrešil, in čim dalje smo prodirali, toliko večje gomile mrtvih sovražnikov smo srečavali. Rusi so v divjem strahu bežali na vse strani. Veliko sovražnikov smo tudi vjeli. Šrapneli naše artiljerije so pregnali sovražnika iz okopov in ko je sovražnik uvidel, da je vsak nadaljni boj brezuspešen se je udal, ne da bi čakal našega bajonetnega napada. Mnogo ruskih vojakov se je vrglo na tla in nas povzdignjenimi rokami prosili za milost — v imenu „slovanskega bratstva!“ V tem boju smo vjeli skoro 2000 vjetnikov in zaplenili velike množice vojnega materijala: pušk, topov v vprego vred itd. Po teh trdih bojih, v katerih smo tudi mi imeli nemale izgube, nam je bil dovoljen pol-dnevni počitek. Med našimi večdnevni boji so opetovano prihajale vesti, da se pri Zamošču bije ljut boj. Ko so sedaj z nova in s precejšno gotovostjo dosela taka poročila, se je naša divizija odpravila na pot in korakala proti Zamošču; tudi topot so nas neprestano vznemirjali

Zmagovalca zoper Ruse.

Konečna odločitev v velikanski borbi avstro-ogrske armade zoper mnogo večjo rusko armado še ni padla. Eno pa je gotovo: naše levo krilo in naš centum je sovražnika hudo premagalo. V prostoru Zamoso-Tyszowze vršila se je celi teden krvava bitka, pri kateri je armada našega generala A u f f e n b e r g a popolnoma zmagala. Tudi armada našega generala D a n k l ima zaznamovati celo vrsto lepih uspehov.

Prinašamo torej sliko teh dveh naših hrabrih vojskovodij. General D a n k l bil je leta 1854 v Udini rojen. Leta 1907 postal je feldmaršallajtnant. General pl. A u f f e n b e r g bil je leta 1852 v Tropavi rojen; postal je pa leta 1905 feldmaršallajtnant. Oba sta dokazala

Gen. d. J. Ritter von Auffenberg FML Viktor Dankl
Die siegreichen österreichischen Heerführer in Polen

doslej svojo izredno sposobnost in vsa Avstrija pričakuje od njih še večje uspehe.

kozaški oddelki, katerih naskoke smo vselej odbili in jim prizadeli velike zgube. Skupaj z več drugimi divizijami smo prišli na pomoč avstrijskim četam pri Zamošču, ki so se junaško bile proti mnogo močnejšemu sovražniku. Seveda je bil marš na peščenih tleh silno težaven ter sta mogla zlasti artiljerija in tren le počasi naprej. Že oddaleč smo slišali težko gromenje topov, v daljavi smo videli oblake dima, zvečer pa nam je zažarelo nasproti neizmerno ognjeno morje. Rusi so namreč zažgali gozdove, da bi preprečili naše napredovanje pri Zamošču. Mi smo vkljub temu hiteli dalje in kmalu smo bili blizu Zamošča. Drugo jutro smo, ko smo se združili z ondi bojujočim se četami, posegli v bojni metez in s skupnimi močmi Ruse potolkli. Vendar se je velikemu delu sovražnikov posrečilo izmuzniti se iz našega objema in se vreči na naš tren. V tem trenutku je prišla na pomoč naša konjenica in pregnala sovražnika, ki se je v begu umaknil. Tu sem bil ranjen in prenešeni v lazaret, ki so ga večkrat ogrožali kozaki.

Obmejni boji proti Črnogorcem.

„Südslawische Korrespondenz“ poroča: V večdnevni hudih bojih proti Črnogorcem, v katerih so pokazali naši oficirji in vojniki največjo bravuro in hrabrost, in ki so končali z našim polnim uspehom udeleženi so bili tretja pogorska brigada pod komando generalmajorja Heinrich von Pongratz ter vojaštvo trdnjav Trebinje in Bileč, zadnjo pod komando obersta Bertolas. Večji oddelek pod komando majorja pl. Balogh 4. bataljona infanterijskega regimenta št. 37 imel je priložnost, da se je izredno odlikoval v bojih zoper pogumnega sovražnika in pod jako težavnimi razmerami.

Tretja pogorska brigada imela je najprve nalogo, zapoditi sovražnika iz gričev pri Bileku; s tem bi se končalo vedno streljanje Črnogorcem zoper utrdbe Bileka. Brigada nastopala je jako hrabro; šturmlala je griče, pri čemer jo je podpirala infanterija, ki je prihajala iz Bileka in Trebinja. Griča Mali Vardar in Kovčeg sta se zavzela in se je tam sovražnika prepodilo. Drugi dan zavzeli so naši vojniki važni grič Kol. Potem je pretekel en dan z manjšimi boji. Končno se je dalo povelje, napasti Črnogorce, ki so z artiljerijo stali ob gori Bratagos.

Boj je pričela pogorska baterija 4, bataljona inf. regimenta št. 37. Sovražniki so hudo nazaj streljali. Imenovani bataljon 37. regimenta (večinoma Ogri) je napravil z izredno hrabrostjo pod komando v prvi vrsti se borečih hauptmannov Przbil in Baczel šturm proti Črnogorcem. V največjem ognju spoznal je kadet Krištof ugodno priliko; napravil je z enim cugom krásni napad na sovražnikovo artiljerijo. Črnogorci so začeli na ta oddelek grozovito streljati; ali nakrat so pričeli bežati. Naši so zavzeli sovražnikove kanone, med njimi največjo črnogorsko kanono, imenovano „dolgi Tom“ ter mnogo streliva.

Od teh bojev sem vlada na črnogorski meji mir. Črnogorci šli so po svojem popolnem miru v notranje svoje dežele.

Srbske laži.

K. B. Dunaj, 16. septembra. Uradno se razglša: Srbija poskuša, razširjati v inozemstvu poročila o porazih avstro-ogrškega vojaštva. Temu nasprotno opozarjamo le na uradne tiskovne komunikacije. Mismo Drino prekorajčili in vse poskuse sovražnika, protiv Srem (Sirmijo) in v Banat, popolnoma ter uspešno zavrnili. Namestnik šefa generalštaba: pl. Höfer, generalmajor.

Boji pri Semlinu.

Iz Zagreba prinaša „Grazar Volksblatt“ dopis svojega dopisnika — očitavca o bojih pri Belgradu — ki poroča sledeča: Naše bombardiranje iz Zemuna je bilo silno. Težki obrežni topovi, ki se nahajajo na botoniranih tleh in so tako skriti, da jih sovražnik ne more opaziti, so neprestano streljali na Belgrad, kjer se je vnelo skladišče bencina in pokrivalo s svojim dimom mesto. Monitorji so se izborni obnesli.

V mesto Zemun so od časa do časa padali šrapneli, ki pa niso povzročili velike škode. Ljudje so prvotno govorili, da imamo 1300 ranjencev, a pokazalo se je pa, da jih imamo samo 300, in to zaradi tega, ker smo zasedli otok Ciganija, ki leži ob izlivu Save v Donavo. Ta otok, ki je gosto zaraščen, so že ponoči zasedli četaši in obesili na vrbe toliko bomb, da je neki ranjeni častnik rekel, da ni nobeno božično drevo tako bogato obloženo z darovi. Prepričali smo se, da otok ni podminiran, zato smo odposlali takoj prednje straže na rekognosciranje. Skoro nam je bilo naznanjeno, da se je sovražnik utaboril na zunanji, proti Belgradu utrjeni strani otoka. Sovražnik je streljal na nas s topovi iz Belgrada, med tem ko so četaši streljali med vejave. Nastalo je peklenko prasketanje, ker so pričele, zadete od krogel eksplodirati bombe. To nam je napravilo nekaj škode. Končno smo otok popolnoma zasedli in posadko deloma pobili, deloma zajeli. Ker so Srbi neprestano streljali na Zemun, zato je vojaško poveljstvo svetovalo, naj gremo iz mesta. Civilno prebivalstvo se je odpeljalo z železnico proti Slankamenu ali pa v Vukovar. Iz železnice smo opazili v mraku iz Dobanovcev dva boja; enega na desni v Surčinu, drugega na levi pri Pančovi.

Veliki, še neodločeni boji na Francoskem bojišču. — Zavrnjen poskus prodreti nemško fronto. — Uničenje prve ruske armade na vzhodnem Pruskem.

Berolin, 14. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega taborišča od velikega generalnega štaba: Na zahodu so se vršili na desnem krilu armade težki, do sedaj še neodločeni boji. Poskus Francozov, prodreti našo fronto, je bil zmagovito zavrnjen. Sicer ni padla nikjer odločitev. Na vzhodnem Pruskem napreduje uničenje prve ruske armade Hindenburg je z močno vojsko že prekorajčil rusko mejo. Gubernija Savalki je pod nemško upravo.

Berolin, 14. septembra. (Kor. ur.) Veliki generalni štab poroča iz velikega glavnega taborišča: General Hindenburg je brzojavil Nj. Velikanstvu; Ruska armada iz Vilne, — II., III., IV., in XX. armadni zbor, 3. in 4. rezervna divizija in 5. kavalerijskih divizij, — je bila v bitki pri Mazurskih jezerih in v nato sledečem zasledovanju popolnoma poražena. Rezervna armada iz Grodna, — XXII. armadni

zbor, ostanki VI. armadnega zbora in deli III. sibirskega armadnega zbora, — je v posebni bitki pri Lyku težko trpela. Sovražnik je imel mnogo izgub na mrtvih in ranjenih. Število vjetnikov se veča. Vojni plen je izredno velik pri dolžini fronte nad 100 km in v velikanskem uspehu napredovanja deloma 150 km v štirih dneh. Pri bojih na tej dolgi fronti in pri taki globini še ne morem poročati o popolnem obsegu zmage. Nekatere skupine naše armade so imele prav hude boje, izgube so pa vendar majhne. Armada je bila na meji zmagovita napram trdovratno se borečemu sovražniku, ki pa je moral končno bežati. Armada je ponosna na to, da se je bojeval eden izmed cesarskih princev v njenih vrstah in da je v njeni sredi krvavel. — Podpisan Hindenburg.

Kakor javlja „Berliner Tagblatt“ se je nemško desno krilo umaknilo čez reko Petit Morin in Marne. Napad nemških čet na Francoze ob reki Quercy je ostal valed francoske premoči brezuspešen. V centru fronte Montmirail-Sompuis se bitka z menjajočim uspehom nadaljuje. V smeri proti Reimsu pritiskajo silne francoske čete. Boji še trajajo.

Velik pomen padca trdnjave Maubeuge.

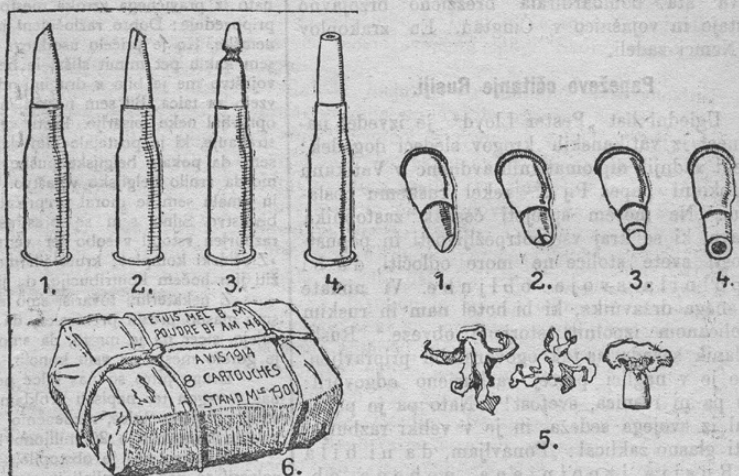
Berolin, 14. septembra. (Kor. ur.) Dopisnik lista „Berliner Tagblatt“ poroča ob padcu omenjene trdnjave iz nemškega vojnega kvartirja: Prvič v zgodovini se je posrečilo zavzeti najbolj moderno trdnjavo s svojimi forti, daleč segajočimi, na katero je sovražnik stavil veliko upanja. Trdnjavo so branili varnostni jarki, forti, podzemne utrdbe, žice, baterije v podzemskih prostorih, težka poljska artiljerija, ki se je lahko premikala in vrh tega na severozahodu še vlak z okopi. Treba je bilo podreti šest močnih fortov in med njimi trdne, zidane obrambne naprave. Vse to delo so napravili oblegovalni težki topovi 42 cm kalibra. Samo Verdun in Antwerpen sta še tako utrjena. Tudi tukaj bo ves odpor zaman.

Ruske obljube Bolgarski.

Sofija, 12. septem. (Kor. ur.) „Dnevnik“ poroča, da je ruska vlada obljubila bolgarski vladi za slučaj, če vojaško podpira Srbijo proti Avstro-Ogrski, kot kompenzacijo mesto Stip s 300 kvadratnimi kilometri okolice. Srbija je dala poprej Rusiji popolnoma prosto roko, koliko ozemlja da ponudi Bolgarski. „Dnevnik“ izjavlja, da so merodajni bolgarski krogi popolnoma indiferentni napram aventure. List do-

Dum-dum-strelivo.

Naši sovražniki poslužujejo se v boju tudi prepovedanega orožja. Da je vsled tega razburjenost velikanska, je samo ob sebi umevno. Uradne preiskave so dognale, da se pri sovražnikih sistematično izdeluje prepovedane dum-dum-kroglice, ki razmesarijo človeško truplo popolnoma. Francozi in Angleži so že pred vojno take dum-dum-kroglice mašinskim potom v veliki meri izdelovali in svojemu vojaštvu oddajali. Ta grozna iznajdba nastala je najprej v angleških kolonialnih vojnah. Prerezalo se je namreč male kroglice in doseglo s tem grozovit vpliv. Navadna kroglica, ki ima jedro iz svinca, mantelj pa iz jekla, prebije enostavno človeško truplo. Ako pa se na enem mestu, zlasti na špici, jekleni mantelj odpravi, potem ne prebije kroglica več gladko trupla; svinec stopi iz nje in napravi grozovite razmesarjene rane. Še hušji je učinek, ako se napravi špico še votlo. S tem se doseže eksplozivni učinek. Naša podoba kaže razne vrste dum-dum-krogel in kako izgledajo, kadar so padle. Ako bi naši so-

1. Einfache abgeplattete Spitze. 2. Abgeplattete Spitze mit Aushöhlung. 3. Tiefe Einkerbungen im Stahlmantel. 4. Abgeplattete Spitze mit Aushöhlung. 5. Geschosse nach dem Aufschlagen. 6. Verpackung der Geschosse.

vražniki nadaljevali tako prepovedano orožje rabiti, potem bode tudi naše in nemško vojaštvo prisiljeno to storiti. Z divjaki se ravno ne more človeško postopati. — Naša slika kaže na levi strani 1. enostavno odrezano špico, 2. odrezano in večkrat prerezano špico, 3. globoke vreze v jekleni mantelj, 4. pa odrezano špico, ki so jo napravili votlo. Na desni strani vidimo pod istimi številkami iste kroglice, kadar so že svoj cilj dosegle. Slika 6 nam kaže tako orožje v zavoju.

stavlja, da je najmanj potreba ruski diplomaciji, pod katero patronanco je prišlo do srbsko-bolgarske zvezne pogodbe, staviti danes take be-rške ponudbe. List „Utro“ pristavlja, Rusija, in Srbija se hočeta, ko sta Bolgarsko v preteklem letu ponižali, danes z iste norčevati, ko ji ponujata drobtino z mize. Prišel pa bo dan, ko bo vsakdo dobil, kar ima dobiti. — Božji mlini meljejo počasi.

Francoska mornarica pred črnogorskim pristaniščem.

Zadnje dni so prinesli listi naslednji glas iz črnogorskega pristanišča Bara: Kakor znano so avstrijske bojne ladje blokirale črnogorsko obrežje. V Baru je vladala tišina, zakaj nobena ladja ni mogla iz pristanišča, nobena v pristanišče; počival je ves pomorski promet. Ko se je prikazala na obzorju francoska mnogoštevilna mornarica, so se umaknile avstrijske bojne ladje v severni smeri. Francoska kupčijska ladja je prva zopet oživila zapuščeno črnogorsko pristanišče. Rečeno ladjo so spremljale v Bar tri torpedovke, dočim je skupina francoskih bojnih ladij ostala na straži zunaj na odprtem morju. Parnik je plul v pristanišče z največjo previdnostjo. Najprvo je ena izmed treh torpedovk streljala iz topov v morje pri vходу v pristanišče, da bi užgala mine, ki so jih bili Avstrijci položili. Nato so pa izpustili iz vseh treh torpedovk čolne z mornarji, ki so vsestransko preiskali pristanišče. Zdaj se je šele upal trgovski parnik v spremstvu treh torpedovk v notranjo luko. Ko je ladja pristala, je izstopilo nekaj francoskih častnikov, in obenem so razkladali material za brezžično postajo. V Skladskem jezeru bo zgrajena v bližnji prihodnosti brezžična postaja z veliko napetostjo in bo v zvezi s Parizom. Druga manjša brezžična postaja se zgradi na Lovčenu. Lovčenska brzajna stanica ima posredovati zvezo med črnogorskimi baterijami in francosko vojno mornarico.

Antwerpen pred padcem.

Amsterdam, 14. septembra. Vsed kra-ljeve odredbe je prešla obramba Antwerpena iz roke guvernerja v roke višjega vojnega sveta pod vodstvom kralja samega in mnogo častnikov. Zalogo zlata so prepeljali v London. Cena živilom rapidno raste. Podaniki nevtralnih držav so naprošeni, da zapuste Antwerpen.

Japonski aviatiki brezuspešno bombardirali Čingtau.

Berolin, 14. septembra. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Rima: Dva japonska zrakoplova sta bombardirala brezžično brzajno postajo in vojašnico v Čingtau. En zrakoplov so Nemci zadel.

Papežovo očitjanje Rusiji.

Ugledni list „Pester Lloyd“ je izvedel naravnost iz vatikanskih krogov sledeči dogodek: V eni zadnjih diplomatskih avdijenc v Vatikanu je pokojni papež Pij X. rekel ruskemu poslaniku: „Ne morem sprejeti čestitk zastopnika države, ki se kraj vse potrebljivosti in popustljivosti svete stolice ne more odločiti, da bi izpolnila svoje obljube. Vi nimate ne enega državnika, ki bi hotel nam in ruskim katoličanom izpolniti storjene obveze.“ Ruski poslanik seveda na tak odgovor ni bil pripravljen. Zato je v naglici precej razburjeno odgovoril: „To pa ni resnica, svetost!“ Nato pa je papež vstal iz svojega sedeža in je v veliki razburjenosti glasno zaklical: „Ponavljam, da ni bila od Rusije izpolnjena nobena obljuba. Vi pa se mi upate očitati laž? Prosim Vas, da odidete.“ — Tako je torej sveti oče ruskega poslanika tako rekoč iz sobe vrgel. Rusija je ravno povsod edino z zahrbtno hinavščino delovala. Car je proti nemškemu cesarju kakor tudi proti papežu svojo besedo prelomil. S tako besedolomno državo se ne more govoriti; odločiti mora torej le meč!

Angleži transportirajo indijske čete.

Frankobrodob Meni, 14. septembra. (Kor. urad.) „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Milana: Italijanski stacionar „Genfida“ je videla pri Massani transport indijskih čet, ki se je

vozil od Sueza. Transport so spremljale tri oklopne križarke in veliko torpedov.

Nemški boji.

K.B. Berlin, 16. septembra 1914. — Veliki generalni štab poroča z dne 15. septembra zvečer: Boj na desnem krilu nemške zahodne armade, ki se vrši že dva dni, raztegnil se je danes tudi proti vzhodu na armade do trdnjave Verdun. Na nekaterih krajih velikankega bojišča so Nemci dosegli delne uspehe. V ostalem pa divja bitka naprej. Na vzhodnem bojišču (proti Rusiji) urenila se je armada generala Hindenburga po dovršenem zasledovanju premagane ruske armade.

„Mi smo izdani“.

Iz Berlina se poroča: Zdi se nam, da pričnja zdaj v enem delu prebivalstva v Parizu in v južnih francoskih provincah resnica polagoma prodirati. V Parizu izšel je enak letak pod naslovom: „Nous sommes trahis!“ („Mi smo izdani!“) Ta letak se dela patrijotičnega in pridiguje Francozom v vest, da naj si vendar že enkrat jasni postanejo, da so vojaki sebične Anglije in žrtve carja. Neimenovani pisec letaka dokazuje svojo trditve z raznimi znanimi dokazi, kakor n. pr. dolgočasnost Rusije v slučaju Agadir, sebična politika Anglije v maloazijskih vprašanjih itd. Potem se ozira letak na celo vrsto francoskih politikov in vojakov, ki so izjavili, da Francoska deloma s to požrtvovalno vojno ni zadovoljna. Zlasti važna je izjava francoskega generala Percina, ki je še pred izbruhom vojne zoper rusko-francosko zvezo in iz nje nastajajočo vojno nevarnostjo nastopal. — Z eno besedo: v Parizu in po vsem Francoskem se pripravlja zopet nezadovoljnost, katere posledica bode zopet krvava revolucija. Francoska je s svojo zvezo z Rusijo sama sebi grob skopala!

Nemška torpedovka potopila finski parnik.

V Gdansko je pripeljala 9. t. m. neka mala križarka več inozemcev in posadko finskega parnika „Uleaborg“, ki ga je neka nemška torpedovka potopila, Nemci so, predno so parnik z osmimi strelji potopili, vse potnike prej vkrcali v torpedovko. Angleže in Fince so odvedli v vojno vjetništvo, ostale so pa, ko so se legitimirali, izpustili.

Zakaj so Nemci razrušili Louvain (Loeven)?

Prorektor louvainske katoliške univerze dr. Coenrads potrjuje v „Köln. Volkszeitung“, da je louvainsko civilno prebivalstvo res zahrbtno napadlo nemške vojake, ki so nato iz pravičnega vzroka mesto razrušili. Dr. Coenrads pripoveduje: Dobro razločujem pok belgijske puške od nemške. Ko je pričelo usodnega dne ono divje streljanje, sem kakih pet minut slišal le belgijske strele. Nemško vojaštvo me je bilo z drugimi odličnejšimi osebami vred vzelo za talca. Bil sem nastanjen v rotovžu, kjer sem opravljal neke pisarje. Proti večeru zaslišim naenkrat streljanje, ki je postajalo čim dalje živahnije. Spoznal sem, da pokajo belgijske puške in že mislim, da se je morda vrnilo belgijsko vojaštvo. Toda to ni bilo mogoče in kmalu sem se moral prepričati, da strelja civilno prebivalstvo. Silno sem se prestrašil. Nemški general je razburjen vstopil v sobo ter vedno z nova poudarjal: „Zločinski komplot; kruto jih moramo kaznovati; naložiti jim hočem kontribucijo, da jim prevzetnost preide.“ Z nekaterimi tovariši smo se podali na ulico ter smo glasno prosili prebivalce, da naj za božjo voljo mirujejo, sicer da je mesto, da smo vsi izgubljeni. Zvečer je gorelo mesto na vseh koncih.

Drugo jutro so nas talce peljali na kolodvor, zaprli nas v vagon ter napisali proklamacijo: Ako padé še en strel, pobijemo talce, razdenemo mesto, naložimo prebivalstvu kontribucijo 20 milijonov!

Vojaštvo nas je obstopilo, oficirji z napetimi revolverji so nas spremljali in nas vodili pet ur po ulicah. Na vsakem vogalu se je prečitela proklamacija, mi talci pa smo s povzdignjenimi rokami prosili: „Za božjo voljo, ljudje, usmilit se mesta, sebe in nas, ne streljajte!“ Mnogi so nam pritrjevali, plakali so z nami. Toda videl sem tudi temne obraze in zdelo se mi je, da so kruti, neusmiljeni. Zgrudil sem se onemogel in nezavesten od žalosti in strahu. Neki nemški vojaški zdravnik mi je izposloval dovoljenje, da smem domov ter mi celo ponudil spremstvo. Nahajala sva se ravno v kolodvorski ulici, ko so pričeli pokati novi strelji. V ulici se nahajajoča vojaška straža, ki me je poznala, da sem tal, je skočila proti meni ter naperila puške proti mojim prsim. Še trenutek in objela bi me smrt. Takrat pa je skočil vojaški zdravnik pred mene ter zapovedal naj me puste. Na pol mrtev sem prispel v svoje stanovanje. Imena svojega plemenitega zaščitnika ne pozabim nikdar.

General Zilinsky.

Naša slika prinaša generalnega guvernerja Varšavskega Zilinskega. Rusi ga smatrajo za enega svojih najboljših in najnadarjenejših

General Zilinsky, russ. Oberbefehlshaber in Russ.-Polen.

vojskovodij. Zato so ga poslali tudi kot zapovednika v Varšavo, kjer se bode bil najhujši boj prot železni avstro-ogrski armadi. Bomo videli, je-li bode ta ruski general tudi v resnici svojo sposobnost izkazal.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Razno.

➤ Cenjene naročnike prosimo nujno, da naj takoj zaostale naročninske zneske pošljejo, ker nam drugače pod nobenim pogojem ni mogoče, list naprej pošiljati. Naročnino je pri vsakem listu naprej plačati. List stane veliko denarja in mi moramo svoje obveznosti točno izvršiti. Prosimo torej še enkrat, da naj se nam takoj zaostalo naročnino vpošlje. Kdor bi tej prošnji ne ugodil, temu bi morali list vstaviti. Sicer pa prosimo tudi vse cenjene somišljenike in prijatelje, da naj „Štajerca“ razširjajo in z vsemi močmi zanj delujejo. Čimveč naročnikov in odjemalcev nam bodejo pridobili, temvečji in boljši bode naš prepotrebni list. Vsi na delo za „Štajerca“!

➤ Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettaner Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzojavnim uradom. S tem je „Štajerca“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še najnovejše telegrame iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajerca“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptuj in okolici pa je to naravnost jako ugodna prilika. Kajti „Štajerca“ nabije v izloženem oknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzojavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrame. Mislamo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim

navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cenjenim dopisnikom naznanjamo, da nam je z ozirom na stroge predpise sedanje cenzure popolnoma nemogoče, objavljati gotove polemичne članke in dopise. Cenjeni dopisniki naj imajo tedaj potrpljenje; saj ga moramo tudi mi imeti! Prišli bodo časi, ko se bode smelo zopet prosteje govoriti. Zdaj pa velja tudi za liste izjemno stanje!

Višnica. „Pettauer Zeitung“ poroča: Iz Višnice na Hrvaškem blizu sv. Barbare v Halozah poroča se nam o neki grozoviti paniki. V cerkvi padel je namreč sredi med božjo službo od stropa luster. Nekdo je hipoma zaklical, da se je vrglo srbsko bombo. Nastalo je grozovito razburjenje. Vse je drvelo proti cerkvenim vratom. Enega otroka so v pravem zmislu besede pohodili, neko žensko pa tako težko ranili, da je kmalu nato umrla. Luster, ki je padel iz stropa, ranil je tri osebe precej težko. Mnogo oseb pa je bilo v drenju precej hudo ranjenih.

Umr! je gospod oberlajtant Otmar Osterberger v Ptuj. Blagega pokojnika pokopali so z vojaškim spremstvom. L. m. z!

Ranjen je bil na ruskem bojišču v Galiciji gospod Paul Pirich, usnjarski tovarnar v Ptuj. Hvala Bogu da mu gre že bolje!

Gostilničarska zadruga v Ptuj imela je 7. t. m. svoje glavno zborovanje. Ustanovilo se je sklad v visokosti 1000 kron, od katerega obresti se bode podpiralo vboje člane ali njih svojce. Nadalje se je darovalo 200 kron za „Rdeči križ“, ki se bodejo porabila za nabavo perila in drugih potrebščin, pa le za vojake, ki se nahajajo v tukajšnjih bolnišnicah. Nadaljno svoto 100 K se je dovolilo za „Beli križ“ in se bode svoječasno o njeni porabi sklepalo. Nadalje se je dovolilo še 500 kron za one zaostale članov, ki bodejo svojega reditelja izgubili. Dovolilo se je še razne druge manjše podpore. Potem so se izvršile volitve, pri katerih je bil zopet gospod Rossmann za načelnika zadruge izvoljen. Končno je načelnik še opozarjal, da z ozirom na vojno, pri kateri igra Anglija in Francoska tako sramotno vlogo, noben krmar ne jemlje več izdelkov iz teh dežel in da tudi nikdo naj ne ima napisov v teh dveh jezikih. Ta predlog se je sprejel z velikim navdušenjem.

V vojski padel. Poroča se, da je v krvavih bojih pri Rava-Ruski padel lajtnant dragonskega regimenta št. 15 Herbert Conrad pl. Hötendorf, sin našega šefa generalštaba. — Istotako je padel v bitki pri Grodeku, od treh strelav zadet, oberst in zapovednik infanterijskega regimenta št. 47 Richard Mayer. Že ranjen zapovedoval je regimentu še naprej, dokler ga ni zopet zadela sovražnikova krogla. Padel je iz konja in bil kmalu nato mrtav.

Umr! je v Ljubljani Josef Freiherr von Schwegel, eden najznamenitejših političnih voditeljev na Kranjskem. Pokojnik je bil eden vodij kranjskih Nemcev, njegov vpliv pa je bil v vseh političnih krogih jako velik. Njegovo ime ostane nepozabljeno v zgodovini kranjske dežele.

Celjska zastava v boju. Graška „Tagespost“ poroča: Pri odhodu v Celju ležečega bataljona 87. infanterijskega regimenta podarilo je mesto Celje domačim vojakom plavo-rumeno mestno zastavo. Ta zastava je bila glasom poročil, katera je došla na celjskega župana, že v bitki pri Przemyslany dne 26. avgusta v ognju. Nosil jo so bataljonski hornisti, ki pa je bil ranjen. Vrli vojski 87. polka hočejo to zastavo po vojni celjskemu mestu kot darilo za spomin izročiti. Neki ranjeni četovodja dejal je te dni na celjskem kolodvoru napram županu: „Vašo zastavo še imamo; prinesli Vam jo bomo zopet, čeprav je popolnoma raztrgana!“

Vesela vest. Graški listi poročajo, da so dobili sledeče poročilo: Naš po živahni fantaziji ljudi do zadnjega moža poraženi domači regiment št. 27, naši hrabri „Belgijci“, živijo še vedno. Dovolili so si celo danes, zapleniti 37 ruskih kanonov in napraviti 1.700 vojnih vjetnikov. — Ta karta je datirana od 9. t. m.; torej izvira iz bitke pri Lembergu. Vrli štajerski vojaki se torej še prav dobro počutijo in delajo domovini čast. Istotako se je od strani neizobraženih in nevednih ljudi razširjala vest, da je

bil deželnoobrambeni regiment št. 26 (iz Maribora) popolnoma poražen in da je ostalo od 4000 mož le 90. To je istotako neresnično. Naši vojaki so se res borili kakor levi; mnogo jih je bilo tudi ranjenih. Ali večidel jih bomo zopet videli! Take pretirane govorice škodujejo in zato naj bi se vsako devetkrat premislil, predno jih izusti!

Ptujski sejmi. Na živinski in goveji sejem dne 15. septembra prignalo se je 122 konjev in 920 kosov govede. Na svinjski sejem dne 16. septembra pa se je prignalo 716 svinj. Prihodnji konjski in goveji sejem se vrši dne 6. oktobra 1914, prihodnji svinjski sejmi pa dne 23. in 30. septembra.

Rogaška Slatina. Piše se nam: Za podporni sklad okrajnega pomožnega odбора se je nadalje še sledeče podpore darovalo: Zbirca deželnega zdravilišča 66 K 78 h, darilo mašinista Kristofa Wessely 8 K, darilo medicinskega svetnika dr. Jos. Simonitsch 100 K, darilo okrajne bolniške blagajne v Rogatcu 100 K, darilo prostovoljne požarne brambе v Rogški Slatini 50 K, zdraviliški gost gospa Glanzmann 10 K. Vsem v imenu domovine lepa hvala!

Straža ustrelila. Dne 12. t. m. napadla sta dva fantalina s poleni vojaško stražo pri Plankeinsteinem viaduktu v bližini Poličan. Vojak z imenom Franc Štefančič je enega fanta ustrelil, da je takoj mrtav obležal, drugega pa je sunil z bajonetom. Doslej se še ni dognalo, kdo sta napadalca. Ustreljeni ni imel nobenih papirjev pri sebi.

Pazite sa deco! Pri krojaškemu mojstru Georgu Leitmanu nahajajoči se 1½ letni Friderik Mulley padel je v bajer poleg hiše in je utonil.

Nevaren tat. Pred par dnevi bilo je gospej Terezi Oslichts na železniški vožnji med Celjem in Grobelnem 150 kron ukradenih. Orožnikom se je posrečilo, vjeti tata v osebi l. 1888 v Sr. Petru na Medvedovem selu rojenega zloglasnega žepnega tata Jožefa Verbovšok. Pri tata so našli ukradeni denar.

Dezertir obstreljen. Iz Celja se poroča „Grazer Tagblatt“: Dne 8. t. m. opazili so kmetje iz okolice, da se klati v gorovju neki uniformirani mož, ki je nosil seboj tudi konjsko oje. Kmetje so ga zasledovali in vjeli ter občinskemu predstojniku Jožefu Kajtna izročili. Občinski predstojnik nabasal je svojo lovsko puško in peljal dezertirja v Jurkloster. Spotoma pa je dezertir zbežal in v gozdu izginil. Občinski predstojnik ga je zasledoval in ker se dezertir ni vstavil, ustrelil je dvakrat za njim. Zadel ga je tako težko, da se je dezertir takoj na tla zgrudil. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico. Dezertir se piše Johan Medved in je na Vidmu pri Krškem doma. Pobegnil je od črne vojne v Celju. Na Nemškem zapustil je ženo in 4 otroke.

Nemci iz Palestine in Sirije. Kakih 250 Nemcev iz Palestine in Sirije se je vrnilo v Monakovo in druga nemška mesta. Med njimi je mnogo prostovoljcev. Potovali so kake tri tedne. Peljali so se čez Adano po bagdadske železnice, tri dni so šli tudi peš. Tako so prišli v Carigrad. Od tam so šli čez Bolgarsko, Rumunsko in Avstro-Ogrsko.

Red nad vse, to je menda res vodilo načelo v Nemčiji. Zdaj je Nemčija zapletena v vojno z Rusijo, Francijo in Anglijo, vojna na življenje in na smrt je to, a še v teh težkih in hudih časih vlada tam vzoren red, da se vrše celo — volitve. Na Württembergem je bila pred kratkim nadomestna državnozborna volitev, sedaj je pa razpisana druga nadomestna volitev v Karlsruhe-u.

O soprogi prezidenta francoske republike gospe Poincarejevi, trde nemški listi, da je po materi nemškega pokolenja. Njena mati je bila baje hči monakovskega dvornega muzika Mosbauerja, ki je umrl l. 1840., ter se je poročila z italijanskim slikarjem Benuceijem. Ko je bil ta kot udeležnik pariške komune ustreljen, je prišla njegova vdova večkrat na Bavarsko k svojemu bratu, okrajnemu geometru Mosbauerju, pri katerem se je tudi sedanja gospa Poincare

leta 1881. mudila nekaj mesecev, da bi se nemško naučila.

Bogastvo Evrope. Denarno vprašanje je v sedanjih vojnih časih iste važnosti, kakor vprašanje oboroženja in pripravljenosti evropskih armad. Duh vojaštva, modernost orožja in zadostni zakladi zlata so v vojnem času za vsako državo trije najmočnejši faktorji. Tudi pri sklepanju miru bo igralo denarno vprašanje veliko vlogo, kakor bo šlo za vojne odškodnine, ki bodo šle v milijarde. Statistični podatki kažejo, da so imele evropske države v svojih bankah 14.565 milijonov kovanega zlata. Vrednost kovanega denarja sploh je znašala 17.083 milijonov, bankovcev so imele evropske države koncem leta 1913. v prometu za 25.393 milijonov, torej za 8 milijard 312 milijonov frankov več kakor kovanega denarja.

Starost znamenitih vojskovodij. Sedanji nemški vojskovodje so že precej v letih. General Kluck, ki operira proti Angležem, je 68 let star; saksonski general Hausen in pruski general Hindenburg, ki je porazil Ruse v vzhodni Pruski, sta po 67 let stara; general Emmich, ki je zavojeval Liège, je 65 let star in bivši vojni minister general Heringen 64 let. V pruski armadi so skoro vedno zapovedovali le starejši generali. Feldmaršal Derflinger je bil 69 let star, ko je zmagal pri Fehrbellinu, knez Leopold Auhalt-Dessau je bil 70 let star, ko je zmagal pri Kesseldorfu in Feldmaršal Schwerin je bil 73 let star, ko je zmagal pri Pragi in z zastavo v roki padal. Princ Evgen je bil že 72 let star, ko se je z odličnimi strategičnimi potezami ubranil sovražnika in maršal Blücher je bil celo 81 let star, ko je premagal Napoleona. Oče Radecky je bil že 71 let star, ko je prevzel poveljstvo velike armade in Moltke je bil 66 let star, ko je l. 1870. peljal nemške armade proti Franciji.

Nova vojna latinščina v vojni. Politični urad torunski sviri pred pripovedovanjem ranjencev, ki so tja prišli in ki opisujejo svoje vtiske in doživljaje z bojišča. Urad pravi, da se ne sme preveč verjeti takim pripovedovanjem. Vojaki pretiravajo in včasih brezpotrebno povzročajo strah. „Lovska latinščina“ ni niti senca proti tej vojni latinščini, ki so jo Nemci imenovali „Feldzugslatein.“

Korektnost do zadnjega. Brnski listi poročajo: Pri Krasniku je padel tudi stotnik Navratil. Krogla mu je prestrelila pljuča, tako, da se je takoj zgrudil. Borec se smrtjo, je izvelkel iz žepa pismo, namenjeno soprogi. Prečrtal je v naslovu s vinčinkom besedo „soproga c. i. kr. stotnika“ ter z drhtečo roko napisal „vdova po c. in kr. stotniku.“ Imel je še toliko moči, da je izročil pismo svojemu slugi. Skoraj na to je izdihnil.

Gališki begunci na Dunaju. V slavnostni dvorani gremija dunajskih trgovcev so se v petek zbrali begunci iz Lvova in vzhodne Galicije, so večinoma trgovskega stanu, da se posvetojejo o svoji nadaljni usodi. Psvetovali so se v nemškem jeziku in pa v židovskem žargonu. Predsedoval je lvovski bankir Chajes. Sporočilo se je, da se je ustanovil pomožni odbor, kateremu je vlada za zdaj dala na razpolaganje pol milijona kron. Izvoljen je bil ožji odbor, ki naj dožene vse one, ki so potrebni pomoči. Predsednik je končno sporočil, da se bo skrbelo za vse potrebne brez razlike veroizpovedanja.

Policijski pes zasledil zločince, ki so streljali na vlak. Uradni „Sarajevski list“ poroča: Dne 25. avgusta so streljali neznani zločinci v predoru pri Bodjanah na vlak, ki je vozil iz Ivana do Konic. Vojaška straža je takoj odgovorila, toda zločinci so pobegnili. Dogodek so javili orožniškemu poveljstvu v Konici, ki je takoj odposlalo patroljo s policijskim psom „Alijem“ na mesto, od koder se je streljalo. Ko je prišel pes na sled, je šel z orožniki do vasi Bodjan naravnost k hiši Miloša Stojanoviča, na katerega je takoj skočil. Orožniki so Stojanoviča prijeli. Pes je takoj tekel k še eni hiši ter se vrgel na nekega drugega človeka, Jova Draganiča, ki je bil tudi aretiran. Oba sta priznala, da sta streljala. Oddali so ju vojnemu sodišču.

Vse krogje ne zadenejo. Od vojaške strani se piše: V vojni leta 1870/71 izpoznalo se je, da so Francozi previsoko merili. Vsled tega so na večjo oddaljenost večkrat zadeli nego na

manjšo. Na 300 do 400 metrov streljali so čez stoječega moža. Zato so Nemci na tako oddaljenost s skokom napredovali, kleče streljali ali pa leže. Na oddaljenost 400 do 500 metrov dajali so potem šnellener na večje oddelke; ti oddelki so bili vsled tega ognja razrušeni, Nemci pa so napravili potem šturm z glasnimi „hura“-klici. Ta klic niso mogli Francozi prenesti; pričeli so takoj bežati. Nemcev stalo je takrat okoli 1.500.000 mož v vojni; mrtvih pa so imeli 40.000; Francozi pa so imeli okroglo 100.000 mrtvih, toraj skoraj 3 krat toliko kakor Nemci. K temu prišlo je še 300.000 ujetih Francozov in 400.000 pri Sedanu, Parizu in v Švici razoroženih sovražnikov. Koliko milijonov patron pa se je na obeh straneh razstrelilo, predno je bilo toliko mož ubitih, to se ne more preračunati. Kajti: vsaka krogla ne zadene!

Ranjenci v Ptuj. Preteklo soboto pripeljali so zopet jako veliko ranjencev iz ruskega bojišča v Ptuj. Ptujška požarna bramba spravila je v komaj 1 in pol ure več kot 400 ranjencev iz vlaka v bolnišnice. Vsa čast in hvala gre vsem, ki so pri tem težkemu delu sodelovali. Zlasti se je treba zahvaliti mestni občini ptujski z njenim županom g. Ornigom, občini Breg pri Ptuj z občinskim predstojnikom g. Maksom Straschill, predstojniku okrajnega glavarstva g. dr. vitezu pl. Netolitzka, društvu „Rdečega križa“, gasilnemu društvu, mnogostevilnim voznikom in vsem drugim. To lepo delo je očitno dokazalo, da živita prava požrtvovalnost in resnični avstrijski patriotizem še vedno v srcih našega prebivalstva.

Odlikovanje generalov Auffenberga in Dankla. Poročali smo že, da sta dobila generala Auffenberg in Dankl velik križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo. V uradnem šematizmu ni bilo sedaj nobenega imejitelja tega odlikovanja. Vojna dekoracija pri redovih je tisti znak, ki kaže, da si je nositelj pridobil red v boju s sovražnikom. Take določbe imajo tudi na Nemškem, na Ruskem, na Švedskem itd. Pri nas je vojna dekoracija lovorjev venec. Nosi se red sam na širokem traku nad katerim je lovorjev venec. Generala Kohnfeld in Albori imata pač tudi veliki križec Leopoldovega reda, pa samo vojno dekoracijo komandarskega križca tega reda.

Izrada parnih plugov. Piše se nam: Ker je obdelovanje polja letos vsled pomanjkanja konjev z mnogimi težavami zvezano, potrebna je največja izrada mašin. Da se zdaj parne in motorne pluge čimpolneje izrabijo, opozarjalo je c. k. poljedelsko ministerstvo c. k. kmetijsko družbo, da naj lastnike takega orodja naprosi, da naj njih pluge po izvršenem lastnem poljskem delu društvom kmetov, v katerih deželah je poraba takih mašin mogoča, proti primerni izposojilni pristojbini na razpolago dajejo, ali pa da naj povrnitev plače pri posameznih kmetovalcih prevzamejo. Tudi od strani namestnikov se bode na to vplivalo, da lastniki takih strojev pomagajo, da se izraba mašin omogoči, zamore se kvalificirano poslovno osebje kmetijskih strojev za trajanje neobhodne potrebe od črnovojne dolžnosti oprostiti; tudi taki črnovojniki, ki so že pod orožje poklicani, zamorejo se tedaj na dopust poslati, ako še niso v vojne prostore same odšli.

300.000 kron za poročne prstane. Dozdej so vili za donajsko družbo Srebrnega križa iz poročnih prstanov 197 kg zlata in 186 kg srebra, kar znači 300.000 kron. Razentega so dobili več tisoč zlatih novcev in kolaja in mnogo lišpa. Vse to bodo pozneje vnovčili.

Sedem francoskih duhovnikov aretiranih v Krakovu. „Naprzod“ poroča: V tukajšnjem karmeliškem samostanu so že delj časa francoski duhovniki, ki so prišli iz Francije. Policija je izvršila v samostanu revizijo, aretirala sedem francoskih duhovnikov ter jih izročila vojaški oblasti.

Užigalice! Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarinah, vpletajte v vsaki hiši izvrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“ Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Na Srbskem — kolera.

K.-B Saloniki, 16. septembra. V Nišu izbruhnila je kolera.

Velika zmaga Nemcev.

Dunaj, 16. septembra. Nemci so dosegli v Elzasu veliko zmago. Francozi so v hudem begu. Bilo jih je za 25.000 več nego Nemcev, vendar pa so bili tepeni. Nemci so okoli 3000 francozov vjeli.

Srbski napad na Pancsovo.

Esseg, 17. sept. — Srbi so 12. t. m. pričeli s težkimi kanoni bombardirati odprto mesto Pancsovo. Naši vojaki pustili so zopet Srbe čez Donavo priti. Pri Pancsovem pa so jih napadli in popolnoma premagali. Srbi imajo velikansko izgubo. Izgubili so tudi ves artiljerijski material. Ko so se Srbi vračali v divjem begu čez Donavo, streljali so naši motorji nanje. Na stotine sovražnikov je utonilo.

Dardanele zaprte.

Pred vhomom v morsko ožino Dardanel potopil se je angleški parnik. S tem so Dardanele zaprte.

Velikanska bitka pri Parizu

postaja še vedno večja. Doslej je neodločena, ali vse kaže, da Nemci zmagajo.

V Galiciji

pričele so nove operacije, o katerih pa se ne more nič poročati.

Pozor!

K okrajnemu načelniku v Ptuj g. Ornigu in tudi v naše uredništvo prihaja jako veliko žena, katerih možje so morali v vojsko in katere bi rade tozadevno postavno pomoč dobile. Mi v mestu seveda temu ne moremo pomagati. Vsakdo, ki ima v zmislu postave zahtevati podporo za kako pod orožje poklicano osebo, naj se zgłosi pri svojem občinskemu predstojniku. Ta ima dolžnost, da ukrene vse potrebno!

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K in tudi finejšie sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini

Johann Koss

CELJE

na kolodverskem prostoru.

(Zahtevajte cenik.) 224

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven spoteke

priporoča svoje zalogo: Otročjih igrač, raznih vrst usatega blaga kakor kofre, taške za šole, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlico, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blage iz celuloide in roga, kako tudi pletarske blage npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razne blage iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklode, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin. naprej. Posebne lepe reči pa za 80 do K 120.

Resna ženitna ponudba.

Gospodične, ozir. gospe vdove trgovskega stanu z nekaj tisoč premoženja, kateri denar bi bil na 1. stopinji naložen. Jaz sem posestnik, imam trgovino mešanega blaga, trafilko, žganjeto, pivotoč itd. Trgovina je v najlepšem kraju Sp. Štajerske na najbolj prometnem kraju. Vsled pomanjkanja znanja obračam se tem potom na mojo bodočo tovarišico. Tozadevni dopis, ako mogoče z sliko ki se vrne pod: „Ženitna ponudba dobro srce štev. 42“ na upravnštvo „Štajerca“ v Ptuj. Za tajnost se jamči.

Fino

odpadlo milo

pri stancanju lahko poškodovano, v raznih dišavah k. rože, vijolice itd., primerno tudi za nadaljno prodajo, v 5 kilskem poštnem zavoju.

Čisto fina kakovost ca. 60 do 70 kosov K 750 po povzetju.

Seifen-Versandhaus „Merkur“, Wien - Neulerchenfeld 48. 608

Franz Schönlieb,

tovarna orožja in izdelovalnica flah pusk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mod. lovske puške Reparaturs, prenapredbe, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova ko-ila najceneje. — Ilustrirani cenik brez stroškov. 657

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pove Josef Wiesiak, Puntigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Sodar.

Za kletarstvo, zvest in zanesljiv se takoj sprejme. — Plača po dogovoru. — Ponudbe na L. S. 50 posle restlante Ljutomer. 666

Učenec

močan in priden se proti mesečni plači in polni oskrbi takoj sprejme v umetnem in valčnem mišnu Štefan Lesnik, Fram (Frauheim). 658

Vila

1/2 ure od Ptuja oddaljena, novo zidana, 4 sobe, kuhinja, klet in 2 orla zemljišča, zlasti primerna za penzionista ali krčmarja, se takoj proda. Natančni naslov pove uprava tega lista. 659

Gospodar ali šafer

išče službo, razume vsa vinogradniška dela. Nov nasad s 3 delavskimi močmi. Vstop takoj. — Natančnejši naslov pove uprava tega lista. 668

Viničar

670 priden, ki se dobro razume v ameriških nasadih, se pod ugodnimi pogoji do 1. novembra t. l. sprejme. Kje? pove uprava tega lista.

XXXXXXXXXX

Učenec

se sprejme v manu-fakturni in špecerijski trgovini 671

Ludwig Krautsdorfer, Sv. Duh pri Poličanah

Ženitna ponudba

Vdovec, 40 let star, želi se spoznati z eno vdovo ali pa z starejšo deklino zaradi ženitve; isti je posestnik trgovine in ima enega 7 let starega otroka; adresa je v uredništvu Štajerca v Ptuj. 666

XXXXXXXXXX

2 učenca

za mesarstvo in zelharstvo, velika in močna se takoj sprejmeta pri Johann Lutzenberger, mesarija in zelharja v PTUJU. 676

XXXXXXXXXX

Viničar

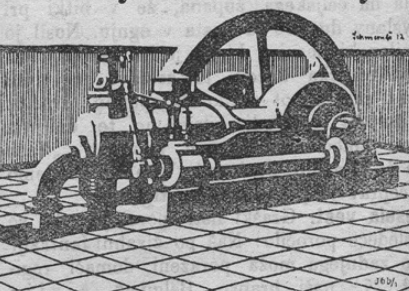
dostojen in zanesljiv in ki ima 5 do 6 delavskih moči, sprejme se pri Josip Goriup, Ptuj.

Warletz & Pečnik

trgovina z lesom Brežice na Savi

največja zaloga vseh vrsti dolgega, okroglega in rezanega lesa po najcenejših cenah. Skladišča tik Save. 289

Nedoseženo
Originalni „Otto“ motorji
Lokomobili
Sesalni plinski motorji
in naprave
Motorji za surovo olje

121.000 motorjev z 1.800.000 konjskimi močmi doslej odano!

Prospekte, proračune stroškov itd. zastoj.

LANGEN & WOLF, DUNAJ X.
Luxenburgerstrasse 53 E.

Zastopstvo: Inženir Franz Lach, Gradec, Theodor Körnerstrasse 47 II/10.

Proti okuženju

se moramo tembolj varovati, ker nastopajo zdaj nalezljive bolezni, kakor: šarlah, koze, kolera, tifus z večjo močjo. Zato

naj se rabi

povsod, kjer nastopajo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki mora biti v vsaki hiši na razpolago. Najprijubnejše desinfekcijsko sredstvo sedanosti je brezdomno

LYSOFORM

ki je brez duha, ni strupeno in je po ceni ter se dobi v vsaki lekarni ali drožeriji a 60 vinarjev. Vpliv Lysoforma je zanesljiv in hiter; zato ga priporočajo zdravniki za desinfekcijo na bolniški postelji, za umivanje ran, zulov, za antiseptične obveze in irrigacijo.

Lysoform-milo

je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1%. Lysoforma in vpliva antiseptično; zamore se vperabiti na naj občutnejši koži. Napravi kožo mehko in gibčno. Vi bodele v bodeče vedno to izborna milo rabili, ki je le navidezno drago, v rabi pa jako ekonomično, ker je izdatno.

En kos stane 1 krono.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antiseptična ustna voda, ki odpravi takoj in sigurno ustni duh, blede zobe in jih konzervira. Zamore se rabiti tudi pri vratnem kataru, kašlju in naboru za grgljanje po zdravniškem predpisu. Par kapljic zadostuje za čašo vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ daje na zahtevo zastoj in franko kemik HUBMANN, Dunaj XX., Petratschgasse 4.

GOSTILNA

v večjem farnem kraju v bližini Maribora ob državni cesti blizu cerkve, enonadstropno poslopje, vrt za goste in veliki vrt za zelenjavo, se proda za 25.000 K. Naplaček K 10.000. Vprašanja pod „Guter Platz“ na upravništvu „Štajerca“.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zveza kralice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po sahtevi takoj razsaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mladeniči, zmožni nemščine in slovenščine, ki iščejo učne prostore, tako pri rokodelskih mojstarih (obrtnikih), kakor pri trgovcih, oglasijo naj se pri sledečih načelnikih podružnic „Deutscher Lehrherrenbund“:

za Ptuj pri g. Konrad Nekola; za Maribor pri g. Ernst Eylert; za Celje pri g. Karl Mörtl; za Ormož pri g. Stefan Brodar.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure saptja); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Obč enje
z avst. ogersko banko.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena leta
1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

figente, zastopnike!

išče se povsod! Veliki „šlager“ o vojnem času! Se prodaja jako lahko. Veliki sigurni zaslužek.

Več se izvè pod naslovom

A. Weinberger, Wien 2.

Posebno priporočamo **veliko trgovino Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klebuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, nagrobne vence in trakove, z eno besedo vse.**

RAZGLAS.

Šparkasa mestne občine Celje naznanja, da je določena obrestna mera za hranilne vloge i zanaprej s

$$4 \frac{1}{2} \% 0$$

Obrestovanje vlog se zgodi od prvega delavnika in neha z delavnikom pred dnevom dviganja.

Rentni davek plača, kakor doslej, zavod samo iz lastnih sredstev.

Zunanjim vložnikom sedajenaželjoške poštne hranilnice brezplačno na razpolago.

Hranilne vlozne knjižice lastnega zavoda se brezplačno shrani.

Šparkasa mestne občine Celje.